

001	002	003	004	005	006	007	008	009	010	011	012	013	014	015	016	017	018	019	020	021	022	023	024	025	026	027	028	029	030	031	032	033	034	035	036	037	038	039	040	041	042	043	044	045	046	047	048	049	050	051	052	053	054	055	056	057	058	059	060	061	062	063	064	065	066	067	068	069	070	071	072	073	074	075	076	077	078	079	080	081	082	083	084	085	086	087	088	089	090	091	092	093	094	095	096	097	098	099	100
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----

MAASEUDUN TULEVAISUUS

Maa- ja metsätaloustuottajajärjestön äänenkannattaja – Perustettu 1916

Päätoimittaja
Lauri Kontro

Toimituspäälliköt
Jussi Martikainen

Tiina Taipale

Pro Koskenkorvaa tarvitaan jälleen

Valtio harkitsee luopumista kokonaan juomayhtiö Altiaista. Tällä hetkellä Altia on valtion kokonaan omistama yhtiö, vaikka eduskunta antoi jo vuonna 2001 valtuuden myydä siitä 49,9 prosenttia.

Viime perjantaina julkistetun lisätalousarvioesityksessä todetaan, että Altia voitaisiin viedä pörssiin. Perusteluina mainitaan muun muassa, että valtio saisi tuloja ja yhtiö rahaa laajentumiseen.

Ensimmäinen perustelu pitää paikkansa, mutta myynnistä harvemmin itse yhtiölle tuloja riittää. Valtionkin tulot olisivat kertaluonteisia, eikä tuloja myynnin jälkeen enää tule.

Valtion omistajajyksikön osastopäällikkö Eero Heliövaara muistuttaa, että valtion omistukselle pitää aina olla perusteet. Altian kohdalla näitä strategisia perusteita ei hänen mielestään ole, koska Altia toimii täysin kaupallisilla markkinoilla.

Heliövaara pitää Altian viemistä pörssiin vain yhtenä vaihtoehtona. Mitähän ne muut vaihtoehdot ovat?

Altiaa ei olla ensimmäistä kertaa myymässä. Vuosituhannen alussa myyntiaikeet synnyttivät Pro Koskenkorva -liikkeen. Osin kansanliikkeen ansiosta myyntiaikeet jäivät sillä kertaa. Syynä myynnin kariutumiseen oli myös, ettei eduskunta suostunut luopumaan Altian enemmistöomistuksesta.

Samaan aikaan Pro Koskenkorvan kanssa perustettiin myös Pro Apulanta, jonka tarkoituksena oli estää Kemiran myyminen ruotsalaisen pääomasijoittaja Industri Kapitalin omistamalle Dynealle. Erityisenä huolena oli, että kotimainen lannoiteteollisuus ja sen raaka-aineet siirtyisivät ulkomaiseen omistukseen.

Kampanja onnistu ja lannoiteteollisuus erotettiin Kemirasta omaksi osakeyhtiöksi, jotta kotimainen lannoiteteollisuus ja erityisesti Soklin ja Siilinjärven fosfaattiesiintymät jäisivät suomalaisomistukseen.

GrowHow listattiin pörssiin ja valtio jäi suurimmaksi omistajaksi. Kotimaiset suuret omistajat myivät kuitenkin pian omistuksensa, ja myös valtio myi oman osuutensa norjalaiselle Yaralle.

Sille, miksi näin kävi, ei ole saatu vieläkään kunnollista selvitystä.

Joidenkin arvioiden mukaan GrowHow’n myynti oli Suomen yrityshistorian suurin töppäys, jossa myytiin 30 miljardin omaisuus runsaalla 200 miljoonalla eurolla. Kaupassa myytiin ruuan tuotannossa strategisesti erit-

Altian Koskenkorvan tehdas käyttää vuodessa lähes 200 miljoonaa kiloa kotimaista ohraa.

täin tärkeät fosforiraaka-aineet.

Kauppa jätti varjoonsa jopa Soneran runsaan neljän miljardin euron UMTS-kaupat Saksassa, Soneran myynnin Telialle sekä Stora Enson miljardeja maksaneet seikkailut Amerikassa.

Heliövaara näkee Altialla mahdollisuuksia kansanosakkeeksi, ja hän toivoo, että jos yritys viedään pörssiin, sille tulisi suuri suomalainen kysyntä. Jäljet kuitenkin pelottavat. GrowHow’n esimerkki osoittaa, että pörssi-yhtiö voi nopeastikin päätyä ulkomaiseen omistukseen.

Käsitykset siitä, etteivät Altian tuottamat etanoli, viljatärkkelys ja rehut olisi strategisesti tärkeitä, ovat vähintäänkin arveluttavia.

Altian Koskenkorvan tehdas on Suomen suurin yksittäinen viljankäyttäjä noin 200 miljoonalla kilolla. Pohjoismaiden suurin viljatärkkelystehdas ja maailman ainoa ohratärkkelyksen tuottaja.

Alueen maataloudelle tehdas on elintärkeä sekä ohran ostajana että rehun tuottajana. Varsinkin kriisitilanteissa etanolilla on käyttöä muuhunkin kuin viinan raaka-aineeksi.

Valtion omistusosuuden pudottamiseen alle 50 prosenttiin tarvitaan eduskunnan lupa. Kansanedustajilta tarvitaan vakavaa harkintaa, jos hallitus esittää Altiaista luopumista.

Kansaedustajien muistin virkistämiseksi saattaisi olla paikallaan herättää Pro Koskenkorva -liike uudelleen henkiin.

”GrowHow’n myynti oli Suomen yritys-historian suurin töppäys.

Pompottelua luomulla

Luumu- ja lähiruoka ovat viime vuodet olleet kovassa myötätuleessa. Tämä on hieno asia. Erikoisruokien menestys tietää hyvää aluetalouksille, kotimaan työpaikoille ja ympäristölle.

Tuotannolla on ollut ajoittain vaikeuksia pysyä kysynnän vauhdissa mukana. Luomu- ja lähiruokahyllyt tyhjenevät nopeasti. Kauppiat ovat kilvan etsineet kumppaneikseen uusia sopimustuottajia ja -yrityksiä.

Erikoistuotannon kannalta myönteistä on ollut kuntien ja kaupunkien kiinnostus luomuun ja oman seudun tuotteisiin. Moni kaupunki on asettanut omat luomutavoitteensa koulu- ja päiväkotiruokiin.

Markkinoille pyritään tuottamaan sitä tavaraa, jolle on kysyntää. Suomalaisessa tuotannosakin on menossa luomu- ja lähiruokabuumi.

Maatiloilla erikoistuotanto vaatii suunnittelua ja investointeja. Jo luomutuotantoon siirtyminen on vuosien prosessi.

Talouden taantuma vaikuttaa kuluttajien

ostopäätöksiin. Usein niin, että laatu ja erikois-tuotteet tekevät ostokoreissa tilaa halvalle hinnalle.

Julkisten hankintojen osalta muutokset ovat vaikeampia. Ne koskevat kerralla suuria tuotantomääriä – ja samalla suurta määrää maatiloja ja ruokayrityksiä.

Ikävän yllätyksen näyttää tuottavan muun muassa pääkaupunkimme Helsinki. Sen päätökset luomu- ja lähiruuan lisäämiseksi ovat kaatumassa rahapulaan (HS 5.5.).

Kiinteä luomuosuus kouluruuassa on vaihtunut ”luomu- ja lähiruokaviikkoon” kerran lukuvuodessa. Päiväkotien tavoite 50 prosentin luomuosuudesta on juminut 14 prosenttiin.

Nämä ovat ikäviä uutisia luomuruuan tuottajille – semminkin kun hankintapäätöksiä Helsingissä tekevät samat vihreät, jotka muutoin esiintyvät luomun puolestapuhujina.

Luomu- ja lähiruuan markkinanäkymät ovat lupaavat, mutta pompottelua ne kestävät huonosti.

VIERASYLIÖ

Millaista Eurooppaa haluamme?

Näin Eurooppa-päivän aattona on hyvä kysyä, millaista Eurooppaa me haluamme? Millaisen Euroopan puolesta olemme valmiita tekemään työtä? Onko Suomen etu hajanaisempi kansallisvaltioiden Eurooppa? Eurooppa, jolla ei ole yhteisiä tavoitteita, politiikkaa ja päätöksentekoa, vaan jokainen toimisi omillaan ja vain itsensä hyväksi toisista piittaamatta?

Tällaisessa Euroopassa suuri on suuri ja pieni on pieni. Vai onko Suomen etu se, että Eurooppa madaltaa raja-aitoja ihmisten, osaamisen ja yrittäjyyden edestä? Onko meidän etumme, että toimintakykyinen EU vahvistaa oikeusvaltion toimivuutta ja sosiaalista yhdenvertaisuutta koko Euroopassa?

Tällaisessa Euroopassa meillä on yhteiset säännöt isoille ja pienille maille – ja säännöistä sovitaa yhdessä. Tällaisessa Euroopassa kansallisessa vastuussa on pitää oma talo kunnossa ja vastata omasta talouden hoidosta. Ja sitten tehdään yhdessä sellaisia asioita, joita kannattaa tehdä yhdessä.

Äärimielipiteet hallitsevat keskustelua Suomessa keskustelua Euroopan ja EU:n nykytilasta ja tulevaisuudesta hallitsevat äärimielipiteet.

Kärjistettynä toisen ääripään mielestä yksittäisten maiden ylivelkaantuminen on oikeastaan EU:n syytä, siinä missä kaikki muutkin inhimillisen elämän epäkohdat. Ja siksi suomalaistenkin oma valtuutta,

yhteinen euro pitäisi rikkoa ja mieluumsti Suomen vielä erota EU:stakin. Kaikki tämä olisi tietysti mahdollista päättää ilman sen kummempia seurauksia Suomelle ja suomalaisille. Lamojahan tulee ja menee.

Toisessa ääripäässä nähdään ainoaksi mahdollisuudeksi hajoavan EU:n sijaan jonkinlainen Euroopan Yhdysvallat. Lähellä valtiorakennetta olevassa unionissa lähes kaikki päätöksenteko verotusoikeuksineen päivineen olisi siirretty Euroopan parlamentille. Ja tämän liittovaltion myötä kaikki epäkohdat korjautuisivat kuin itsestään.

Äärilaitojen edustajille monimutkainen maailma on lopulta aika yksinkertainen ja kovin mustavalkoinen.

Ääripäitä seurattessa herää kysymys, mistä ne oikein ammentavat kaikkiivoipaisen itsetuntonsa? Ja miksi me maltilliset, kansainväliseen yhteistyöhön ja Euroopan yhdentymiseen rakentavasti suhtautuvat keskilinjän edustajat emme kykene johtamaan fiksum, eteenpäin katsovaa Eurooppa-keskustelua?

Järjestys epäjärjestykseen Rakentavan kriittiselle mutta yhteistyöhakuiselle asenteelle on nyt tarvetta, sillä Euroopan yhdentymisen ideaa haastetaan vahvemmin kuin koskaan. Tämä on osin ymmärrettävää, sillä talouskriisi on helppo mieltää EU:n aiheuttamaksi ongelma. Tätä mielikuvaa myös

rahaa sekä tuo uusia mahdollisuuksia hyvinvoinnin lisäämiseen.

Muiden maanosien painoarvo lisääntyy niiden kasvaessa väestöllisesti ja taloudellisesti. Kun meillä väestö ikääntyy ja etumatkamme talousmahtina pienenee, pystymme yhtenäisenä Eurooppana tulevaisuudesakin vaikuttamaan maailman kehitykseen.

EU on arvoyhteisö ja siinä on Euroopan yhdentymisen ydin. Pelkkä vapaakauppa-alue voi toimia ilman yhteistä arvopohjaa, mutta Euroopassa on haluttu enemmän.

Onkin välttämätöntä, että vahvistamme yhteisön sääntöpohjaa ja oikeusvaltioperiaatetta. Muuten demokratia ei voi toimia. EU:n pitää myös toimia reilusti ja tuntua reilulta. Reiluiden nimissä maat eivät voi ulkoistaa omia ongelmiaan toisten vastuulle.

Jotta ihmisten perusoikeudet voisivat toimia yhtäläisesti koko Euroopassa, on pidettävä tinkimättömästi kiinni siitä, että jäsenmaat noudattavat yhdessä sovituja sääntöjä ja oikeusvaltioperiaatteita. Tällä hetkellä kumpaakin haastetaan EU:n sisällä. Annammeko periksi, vai vahvistammeko molempien toteutumista? Jälkimäinen vaihtoehto on ainoa kestävä vaihtoehto.

Tavoitteita, tahtoa ja työtä Työllisyyttä ja kasvua tuetaan parantamalla esteettömän kaupankäynnin mahdollisuuksia

PÄIVÄN KUVA

PAULA TAIPALE

Merileijona kuin veistos

Veistoksellinen kalifornianmerileijona päivästä Central Parkin eläintarhasa New Yorkissa. Sirkusten ja akvaarioiden näytöksistä tuttuja merileijonia on Yhdysvalloissa koulutettu myös sotilaallisiin tarkoituksiin, etsimään merimiinoja ja vastapuolen sukeltajia. Kalifornianmerileijona on arvonsa tuntevan lajin vanha nimi. Nisäkäsnimistötoimikunta on ehdottanut tilalle tyynenmerenhyljettä.

Päivän kuva -ehdotuksia voi lähettää MT:n toimittukseen osoitteeseen lukijankuva@maaseuduntulevaisuus.fi. Julkaistuista kuvista maksetaan palkkio.

KOLUMNI: HEIKKI VUORELA

Afrikan tähden EU

Ei se niin mennyt, että EU perustettiin turvaamaan Euroopan rauha. Toki sillä asiaa kauniisti perusteltiin, mutta oikeasti Ranska, Saksa ja kumppanit halusivat maailman mahdollisi ja Afrikan kaltaisiksi.

Sellaista pyhänhäväistystä julistavat professorit Stefan Jonsson ja Peo Hansen kirjassa, joka on ilmestynvä Ruotsissa loppuvuodesta. Alkupalloja he tarjoilivat jouklukuussa Dagens Nyheter -lehdessä, juuri kun EU:lle oli myönnetty rauhan nobel.

Että pitääkin vetää mokoma esiin nyt, kun valmistaudumme nostamaan lipun salkoon sen kunniaksi, että 9. toukokuuta 1950 Ranskan ulkoministeri Robert Schuman esitti yhtenäisen Euroopan luomista nimenomaan rauhan ylläpitämiseksi.

Samaan aikaan 1946–54 Ranska kävi veristä siirtomaasotaa Indokiinassa, professorit kehtaavat muistuttaa. Euroopastahan tässä oli kyse eikä Vietnamista, Laosista ja Kambodzasta?

Ajatus yhtenäisestä Euroopasta versoi jo ensimmäisen maailmansodan jälkeen ja vahvistui toisen maailmanso-

”Eurooppa on sinun revanssisi”, Adenauerin kerrotaan sanoneen Molletille.

heikki.vuorela@maaseuduntulevaisuus.fi

dan jälkeen. Rauhaa parempaa perustetta ei sodan kauhujen jälkeen voinut olla.

Euroopan hiili- ja teräsyhteisö perustettiin 1952. Euroopan yhentyminen kohtalonpäivä on kuitenkin 6. marraskuuta 1956. Silloin Länsi-Saksan liittokansleri Conrad Adenauer ja Ranskan pääministeri Guy Mollet tapaavat Pariisissa.

Edellispäivänä Egypti on kansallistanut Suezin kanavan. Ranska, Britannia ja Israel aloittavat sodan. Saksan odotetaan ilmoittavan liittymisestä Ranskan rinnalle. Eurooppa on näytävä mahtinsa.

Silloin Mollet saa puhelun Britannian pääministeriltä: Britannia luopuu sodasta USA:n vaatimuksesta. Waterloo!

Adenauer näkee tilaisuuden. Hän puhuu Molletin perustamaan entistä tiiviimpää Euroopan talousyhteisöä EEC:tä. Euroopan maat voivat vetää vertoja USA:lle ja Neuvostoliitolle vain yhdentymällä, hän perustelee.

”Eurooppa on sinun revanssisi”, Adenauerin kerrotaan sanoneen Molletille.

Oikea syy yhdentymiseen oli valta ja kauppa, ruotsalaisprofessorit väittävät.

Toki rauha oli tärkeä. Sen takasivat Euroopassa kuitenkin jo amerikkalaiset ja Nato, jonka jäseniä kaikki yhteisön alkuperäiset kuusi maata olivat, Länsi-Saksa vuodesta 1955.

Monella Euroopan maalla on suurvalan historia. Toisen maailmansodan jälkeen USA ja Neuvostoliitto ajoivat kuitenkin kauas ohi. Samaan aikaan siirtomaat ensin Aasiassa ja sitten Afrikassa alkoivat kysellä oikeuksiaan ja itsenäisyyttä.

Ensin Eurooppa menetti Aasian. Mutta Afrikassa hiiliyhteisön maista Ranskalla, Belgialla ja Hollannilla oli siirtomaita.

Ensimmäisessä maailmansodassa siirtomaansa hävinneelle Saksalle oli tärkeää päästä mukaan Afrikan luonnonvaroja hyödyntämään. Hollanti taas oli irtautua koko yhdentymisestä, ettei sen valta siirtomaisissa heikkenisi. Ranskalle oli tärkeää, että Euroopan vallan alta rimpuilevasta Afrikasta tulisi Euroopan yhteinen asia.

Ruotsalaisprofessorit käyttivät sellaisia sanoja kuin kolonialismi ja hyväksikäyttö. Eivät Euroopan yhdentäjät sellaisia tietenkään käyttäneet. He puhuivat Afrikan kehittämisestä ja huolenpidosta.

Kun Mollet vieraili 1957 Amerikassa, hän kehui: ”Syntymässä on Eurafrikan laaja yhteisö, jossa teemme yhdessä työtä edistääksemme kehitystä, onnea ja demokratiaa Afrikassa.”

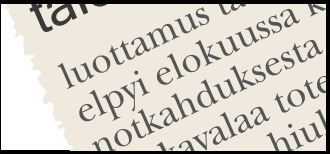
Euroopan yhentyminen oli rauhan turvaamisessa myöhässä alun alkaen. Eurooppa menetti rauhan turvaamisen ja aiempaa maailmanvaltaansa USA:lle.

Myös Eurafrikan yhdentämiseen tai Afrikan aitoon kehittämiseen Eurooppa heräsi liian myöhään. Jäi vain syntitaakka.

Euroopan yhteisön merkkimiehillä on Brysselissä nimikkorakennuksia. Jonsson ja Hansen nostavat heidän rinnalleen miehen, joka antoi potkun todelliselle yhdentymiselle. Gamal Abdel Nasser osoitti Suezin kanavan kansallistamisella Euroopan mahtimaille, etenkin Ranskalle, niiden heikkouden yksinään.

Samalla perusteella voisi mieltää Suomen EU-jäsenyyden vuosijuhlien vierasluetteloa. Jonkin verran jäsenyyden hakemiseen ja kansanäänestykseen vaikutti muuan Vladimir Zirinovski.

LEHTIKATSAUS

Suojatiet kunniaan

Pohjolan Sanomat patistaa huomioimaan jalankulkijat liikenteessä.

”Suojatie on rakennettu turvaväljäksi pyöräilijöille ja jalankulkijoille. Tästä huolimatta juuri se on liikenteen vaarallisin kohta.”

”Erityisesti lasten turvallisuudesta vastuu on autoilevalle aikuisella. Vanhemmat voivat opastaa lastaan, mutta harva pystyy vuolettamaan jälkikasvustaan kouluun tai harrastuspaikoihin asti.

Kaduilla ja teillä liikkuvat lapset vaativat aikuisilta tarkkaavaisuutta ja kärsivällisyyttä. Hidastamalla vauhtia ja pysähtymällä ajoissa suojatien eteen voi pitää huolta muidenkin lapsista.

Kantamalla vastuuta yhteisesti säästytään monilta murheilta.”

Lapsellista, Jungner!

Kaleva ei anna korkeita pisteitä kansanedustaja Mikael Jungnerille (sd.) tämän tavasta pelata kännykkäpelillä eduskunnan täysistunnossa.

”Kännykkäpelin pelaaminen voi osoittaa intohimoa ja tottelevaisuuden kaihtamista. Eri asia on kuitenkin, jos kansanedustajan pelvillitys osoittaa huonoa arvostelukykyä ja lapsellista käytöstä.

Toki monet kännykkä- ja nettipelit ovat koukuttavia ja niiden parissa saa aikaa kulumaan. Epäilemättä ne tuovat myös vaihtelua kokousrumban täyttämään päivään.

Melkoista ylimielisyyttä osoittaa kuitenkin se, että kansanedustaja viihdyttää itseään täysistunnoissa kännykkäpelillä, kun edustajatoverit perustelevat näkemyksiään.”